KINNITATUD asutaja otsusega
20.11.2026 nr 1-3/26/49

Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus põhikiri

1. Üldsätted

1.1. Sihtasutuse nimi on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK).

1.2. KIKi asutaja on Eesti Vabariik ning asutajaõigusi teostab Kliimaministeerium.

1.3. KIKi asukoht on Tallinn.

1.4. KIK on asutatud määramata tähtajaks.

2. KIKi eesmärk

2.1. KIKi eesmärk on keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks, Eesti elanike elamistingimuste ja elamispindade kättesaadavuse parandamiseks ning elamute energiatõhususe suurendamiseks vajalike projektide finantseerimine ja teostamine.

2.2. Punktis 2.1 nimetatud eesmärgist tulenevalt on KIKi ülesanneteks:

2.2.1. keskkonnatasude seadusest tulenev haldusülesanne;

2.2.2. erametsanduse ja metsandusvaldkonnaga seonduvad haldusülesanded;

2.2.3. struktuuritoetuse ja muude ELi rahastusallikate rakendusüksuse haldusülesanded;

2.2.4. elamistingimuste ja elamispindade kättesaadavuse parandamise ning elamute energiatõhususe suurendamise meetmete arendamine ja rakendamine;

2.2.5. muude annetuste, eraldiste ja laenude kasutamise korraldamine KIKi põhikirjas sätestatud eesmärgil;

2.2.6. KIKi eesmärgi saavutamiseks eri osapoolte koostöö, teavituse, nõustamise, analüüside, uuringute, kampaaniate, ürituste, konkursside, koolituste jms tegevuse korraldamine;

2.2.7. ettepanekute esitamine KIKi eesmärgi ja ülesannetega seotud strateegiliste arengudokumentide ja õigusaktide ettevalmistamisel;

2.2.8. koostöö arendamine riigi ja kohaliku omavalitsusüksuse asutustega ning teiste isikutega, samuti välisriikide sarnaseid ülesandeid täitvate institutsioonidega KIKi eesmärgi ja ülesannetega seotud küsimustes ning mitmepoolsetes, sealhulgas välisrahastusega koostööprojektides osalemine;

2.2.9. riigile kuuluvate keskkonnakahjustusega objektide (keskkonnakaitselised ehitised, jääkreostusobjektid, suletud kaevanduste varingud ja vajumid jms) haldamine ja nendega seotud keskkonnaohtlike olukordade likvideerimise

korraldamine, sealhulgas Kohtla-Järve ja Kiviõli poolkoksiprügilate ning Kukruse aherainepuistangu haldamine ja seal vajalike tööde tellimine;

2.2.10. asutajaõiguste teostaja jaoks vabatahtliku keskse hankijana tegutsemine, juhul kui asutajaõiguste teostaja on sihtasutuse keskseks hankijaks nimetanud;

2.2.11. muud seaduse alusel antud ülesanded.

2.3. KIK täidab oma eesmärki seaduses sätestatud korras ja tingimustel laenude, toetuste ja garantiide andmisega või muul viisil, mis ei ole vastuolus asjakohaste õigusaktidega. Sealhulgas võib KIK korraldada laenude, toetuste või garantiide vahendamist olemata ise nende andja.

2.4. KIK võib oma eesmärgi täitmiseks laenu võtta ja selleks otstarbeks laenu- või kapitalirendilepinguid sõlmida vaid kõigi nõukogu liikmete ühehäälse otsuse alusel.

2.5. KIK osaleb, omandab ja võõrandab osalusi äriühingutes, asutab teisi sihtasutusi, ühineb teise sihtasutusega või jaguneb üksnes asutajaõiguste teostaja eelneva otsuse alusel ning osaleb üksnes äriühingus, mille tegevus on otseselt seotud sihtasutuse eesmärgi saavutamisega.

3. KIKile vara üleandmise kord, arveldused ja eelarve

3.1. KIKi vara allikad on:

3.1.1. KIKi asutamisel KIKile üle antud vara;

3.1.2. eraldised riigieelarvest;

3.1.3. eraldised valla- ja linnaeelarvest;

3.1.4. välisriikide, välismaa juriidiliste ja füüsiliste isikute ning rahvusvaheliste organisatsioonide annetused ja sihtotstarbelised eraldised;

3.1.5. muud annetused ja eraldised;

3.1.6. KIKi finantstulu;

3.1.7. muu KIKile üleantav vara.

3.2. KIKile üleantav raha kantakse KIKi Rahandusministeeriumi kontole. KIKile üleantava muu vara võtab vastu KIKi juhatus ning selle kohta koostatakse asjakohane akt. Kui vara üleandev isik soovib, sõlmib KIK temaga lepingu, milles lepitakse kokku kõigis vara üleandmise tingimustes.

Vara üleandmisega ei või panna KIKile kohustusi, mis ei ole kooskõlas KIKi eesmärkidega või mis annavad vara üleandjale eelistusi võrreldes teiste isikutega, kellel on õigus saada väljamakseid.

3.3. KIKi vara kasutatakse seaduses ja põhikirjas sätestatud eesmärkidel. Vara käsutab juhatus nõukogu poolt määratud ulatuses ja korras.

3.4. KIKile üleantavat vara kasutatakse vastavalt annetaja soovile, kui see ei ole vastuolus seaduse ega käesoleva põhikirjaga.

3.5. Riigilt kinnisasja või hoonestusõiguse tasuta omandamise lepingu sõlmimisega võtab KIK endale kohustuse hüvitada riigile 65% nimetatud vara omandamise hetke harilikust väärtusest, kui kõnealune vara võõrandatakse või sellele seatakse hoonestusõigus eraõigusliku juriidilise isiku kasuks 10 aasta jooksul pärast selle omandamist. Hüvitis tuleb kanda kolme kuu jooksul tehingu päevast arvates riigivara valitsejale, kellelt vara omandati.

Kõnealuses lepingus võtab KIK endale kohustuse maksta leppetrahvi vara mittesihtotstarbelisel kasutamisel vähemalt 25% vara harilikust väärtusest selle üleandmise hetkel.

3.6. KIK hoiab kõiki oma rahalisi vahendeid Rahandusministeeriumis, teeb rahaliste vahendite arvelt makseid ministeeriumi kaudu ja võib omada kontot krediidi- või finantseerimisasutuses üksnes kokkuleppel Rahandusministeeriumiga.

3.7. KIKi kõigi tulude ja kulude kohta koostatakse eelarve, mis peab vastama riigieelarve seaduse §-s 6 esitatud eelarvepositsiooni reeglitele, §-s 10 esitatud netovõlakoormuse reeglile ja § 11 alusel kehtestatud piirangutele ning milles põhitegevuse tulem ei ole väiksem ega netovõlakoormus suurem kui nõukogu kinnitatud finantsplaanis.

3.8. KIK koostab ja esitab Kliimaministeeriumile igal aastal riigieelarve seaduse §-s 12 sätestatud nõuetele vastavalt finantsplaani, mis on aluseks KIKi eelarve koostamisel.

3.9. KIK rakendab juhtimisel jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtteid, mille järgimist kirjeldatakse majandusaasta aruandes.

3.10. KIK korraldab oma arvestusteenuseid Riigi Tugiteenuste Keskuse kaudu.

4. Nõukogu

4.1. KIKi kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu.

4.2. Nõukogu kavandab KIKi tegevust, korraldab KIKi juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle.

4.3. Nõukogusse kuulub viis liiget, kes nimetatakse asutajaõiguste teostaja poolt, sealhulgas üks liige rahandusministri ettepanekul. Nõukogu liikmed nimetatakse viieks aastaks. Nimetajal on õigus nõukogu liige igal ajal tagasi kutsuda.

4.4. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

4.5. KIKi nõukogu:

4.5.1. määrab ja kutsub tagasi juhatuse liikmed;

4.5.2. määrab juhatuse pädevuse;

4.5.3. kehtestab vajadusel KIKi vara kasutamise ja käsutamise täpsemad tingimused;

4.5.4. kinnitab hiljemalt majandusaasta alguseks algava aasta tegevuseesmärgid ja eelarve, arvestades punktis 3.8 sätestatud finantsplaani ja selle kohta tehtud Kliimaministeeriumi ettepanekuid;

4.5.5. kinnitab majandusaasta aruande, kuulates enne majandusaasta aruande heakskiitmist ära raamatupidamise aastaaruannet auditeerinud vandeaudiitori;

4.5.6. määrab ja kutsub tagasi audiitori;

4.5.7. kehtestab laenude andmise ja võtmise põhimõtted;

4.5.8. otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise;

4.5.9. otsustab muud KIKi tegevuses tekkivad küsimused, mis kuuluvad seaduse kohaselt nõukogu pädevusse;

4.5.10. esindab KIKi vaidlustes ja tehingutes juhatuse liikmega;

4.5.11. kehtestab nõukogu töökorra.

4.6. Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Nõukogu liikmetele edastatakse kutsed nõukogu määratud korras.

4.7. Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest. Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekul osalenud liikmetest. Häälte võrdse jagunemise korral on otsustav nõukogu esimehe hääl.

4.8. Nõukogu võib teha otsuse koosolekut kokku kutsumata sihtasutuste seaduse §-s 291 sätestatud korras. Nimetatud viisil otsuste vastuvõtmise protseduuri võib täpsustada KIKi nõukogu töökorras. Nõukogu esimees esitab otsuse vastuvõtmise korral koosolekut kokku kutsumata asutajaõiguste teostajale ja rahandusministrile nõukogu otsuse eelnõu ja hääletusprotokolli või hääletustulemused viie tööpäeva jooksul pärast hääletamist.

4.9. Nõukogu koosolek protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik koosolekul viibinud nõukogu liikmed ja protokollija. Nõukogu liikme eriarvamus kantakse koosoleku protokolli. Nõukogu esimees esitab protokolli koopia asutajaõiguste teostajale ja rahandusministrile ühe kuu jooksul pärast nõukogu koosoleku toimumist.

4.10. Nõukogu peab protokolli koostamisel järgima riigivaraseaduse § 89 lõike 3 alusel kehtestatud nõudeid, kui need on kehtestatud.

4.11. Nõukogu liige ei või osaleda hääletamises, kui otsustatakse temaga, temaga seotud või võrdset majanduslikku huvi omava isikuga tehingu tegemist või temaga kohtuvaidluse alustamist või lõpetamist KIKi poolt.

4.12. Nõukogu liikme tasustamise otsustab asutajaõiguste teostaja lähtudes järgmistest põhimõtetest:

4.12.1. nõukogu liikmetele määratakse võrdne tasu, kui seadusest ei tulene teisiti. Nõukogu liikmele võidakse määrata täiendav tasu seoses tema osalemisega auditi komitee või muu nõukogu organi tegevuses. Nõukogu esimehele võidakse määrata suurem tasu;

4.12.2. nõukogu liikmele tasu maksmisel arvestatakse tema osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu organi tegevuses;

4.12.3. nõukogu liikme tagasikutsumisel nõukogust ei maksta talle hüvitist;

4.12.4. kui KIKi nõukogu esimees ei täida riigivaraseaduse § 84 lõike 2 punktis 1 või 2 sätestatud kohustusi, võib talle tasu määranud isik otsustada nõukogu esimehele tasu maksmise peatamise või tasu vähendamise proportsionaalselt perioodiga, mille jooksul nimetatud kohustust ei täidetud;

4.12.5. nõukogu liikme tasu ei maksta ministrile ega riigisekretärile.

4.13. Nõukogu koosseis ja selles tehtud muudatused ning liikmetele määratud tasu suurused, samuti muud KIKis riigi asutajaõiguste teostaja otsused avalikustatakse KIKi veebilehel kümne tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates ning on seal kättesaadavad viie aasta jooksul pärast nende avalikustamist.

5. Juhatus

5.1. KIKil on kuni kolmeliikmeline juhatus, kes juhib ja esindab KIKi ning käsutab KIKi vara põhikirjast tulenevate ja nõukogu poolt antud volituste piires. Juhatuse iga liige võib esindada KIKi kõigis õigustoimingutes. Juhatuse liikmed määrab nõukogu kuni viieks aastaks.

5.2. KIKi juhatus:

5.2.1. täidab KIKi nõukogu otsuseid ja korraldusi ning korraldab KIKi igapäevast tööd;

5.2.2. esindab KIKi oma volituste piires suhetes kolmandate isikutega;

5.2.3. esitab nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul aruande KIKi majandustegevusest ja majanduslikust seisundist ning annab ka muul viisil nõukogule aru KIKi tegevuse kohta;

5.2.4. korraldab toetusmeetmete elluviimist ja laenude ning muude rahastusvahendite andmist, kehtestab selleks vajadusel protseduure, juhendeid, näidiseid, kordasid ja muid dokumente;

5.2.5. teeb taotluse rahuldamise, taotluse rahuldamata jätmise, toetuse, laenu ja muude rahastusvahendite andmise ja tagasinõudmise ning muud toetusega, laenuga ja rahastusvahendiga seotud otsused või volitab neid otsuseid tegema KIKi töötajaid;

5.2.6. korraldab kontrolli KIKi raha sihipärase kasutamise üle;

5.2.7. korraldab KIKi raamatupidamist ning esitab KIKi nõukogule kinnitamiseks majandusaasta aruande;

5.2.8. täidab muid õigusaktidest ja lepingutest tulenevaid ülesandeid;

5.2.9. teeb kõik endast oleneva KIKi eesmärgi täitmiseks.

5.3. Juhatus peab oma tegevuses järgima nõukogu seaduslikke korraldusi ja piiranguid.

5.4. Nõukogu võib juhatuse liikme igal ajal, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda.

5.5. Juhatuse liikme tasustamine:

5.5.1. juhatuse liikmele võib tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingu alusel. Kui juhatuse liige täidab lisaks juhatuse liikme ülesannetele muid

KIKile vajalikke ülesandeid, siis nende ülesannete eest võib tasu maksta juhul, kui see on ette nähtud juhatuse liikme lepingus;

5.5.2. juhatuse liikmele võib maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust. Täiendava tasu suurus peab olema põhjendatud, kusjuures arvestama peab KIKile seatud eesmärkide täitmist. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele eelmisel majandusaastal makstud neljakordset keskmist kuutasu, mille arvutamisel ei võeta arvesse eelmisel majandusaastal makstud käesoleva punkti esimeses lauses nimetatud täiendavat tasu;

5.5.3. juhatuse liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatuse liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kuni kolme kuu tasu ulatuses.

5.6. Juhatuse liikmele võib nõukogu põhjendatud otsuse alusel pärast juhatuse liikme volituste perioodi lõppu maksta hüvitist konkurentsikeelu järgimise eest kuni 12 kuu jooksul, kusjuures kuu eest makstav hüvitis ei või olla suurem volituste lõppemise ajal kehtinud kuutasust.

5.7. Juhatuse koosseis ja selles tehtud muudatused avalikustatakse KIKi veebilehel viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

6. Nõuded nõukogu ja juhatuse liikmele

6.1. Nõukogu ega juhatuse liikmeks ei või olla isik:

6.1.1. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti;

6.1.2. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise;

6.1.3. kellel on ärikeeld;

6.1.4. kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule;

6.1.5. keda on majandusalase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud.

6.2. Nõukogu liikmeks ei või olla isik, kellel on KIKiga sisuline huvide konflikt, mille allikaks võib muu hulgas olla asjaolu, et isik või temaga seotud isik:

6.2.1. on füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb sama majandustegevusega kui KIK ega ole sihtasutuse kaasasutaja;

6.2.2. on täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, kes tegeleb sama majandustegevusega kui KIK ning ta ise või tema osalusega täis- või usaldusühing ei ole KIKi kaasasutaja;

6.2.3. omab olulist osalust äriühingus, mis tegeleb sama majandustegevusega kui KIK ning ta ise või äriühing, mille osanik või aktsionär ta on, ei ole KIKi kaasasutaja;

6.2.4. on KIKiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud, kui tegu on riigi osalusega äriühinguga, selle äriühinguga samasse kontserni kuuluva äriühinguga või äriühinguga, mis on KIKi kaasasutaja;

6.2.5. omab KIKiga seotud olulisi ärihuve, mis väljenduvad muu hulgas olulise osaluse omamises sellises juriidilises isikus või kuulumises sellise juriidilise isiku juhtorganisse, kes on KIKi oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija.

6.3. Punktides 6.1.1–6.1.4 nimetatud piirangud kehtivad viis aastat pärast pankroti väljakuulutamist, tegevusloa kehtetuks tunnistamist, ärikeelu lõppemist või kahju hüvitamist;

6.4. Punktis 6.1.5 sätestatud keeld ei laiene isikutele, kelle karistusandmed on karistusregistrist kustutatud.

6.5. Punkti 6.2 tähenduses loetakse seotud isikuks abikaasa, registreeritud elukaaslane, vanem, laps ja lapselaps ning isik, keda seob punktis 6.2 nimetatud isikuga ühine majapidamine.

7. Aruanded ja audiitor

7.1. KIKi majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. KIK korraldab raamatupidamist lähtudes raamatupidamist reguleerivatest õigusaktidest ning heast raamatupidamistavast.

7.2. KIKi nõukogu nimetab majandusaasta aruande auditeerimiseks audiitori ning määrab audiitori tasu. Nõukogu võib audiitori igal ajal sõltumata põhjusest tagasi kutsuda.

7.3. KIKi majandusaasta aruanne kinnitatakse ja esitatakse registrile kolme kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates. Juhatus koostab seaduses ja põhikirjas sätestatud korras pärast majandusaasta lõppu raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande esitades need audiitorile selliselt, et nõukogu jõuaks auditeeritud aruande kinnitada eelmises lauses sätestatud tähtaja jooksul.

7.4. Riigivaraseaduse § 79 lõikes 3 ja § 88 lõike 1 punktis 10 nimetatud jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtete järgimise kohta annab KIK majandusaasta aruandes ülevaate KIKi hinnangul oma tegevuse olulistest majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnamõjudest ning võimalikest muudest olulistest mõjudest, mis võivad mõjutada asjaomaseid huvirühmasid.

7.5. KIK avalikustab oma veebilehel

1) kasumiaruande, bilansi ning rahavoogude aruande majandusaasta kolme, kuue, üheksa ja kaheteistkümne kuu finantstulemuste kohta võrreldуna eelmise aasta sama perioodi andmetega ning kvartali majandustegevuse ülevaate kahe kuu jooksul pärast kvartali lõppemist;

2) registrile esitamisega samal ajal majandusaasta aruande ja ülevaate selle kohta, kuidas nõukogu on KIKi tegevust aruandeperioodil planeerinud, juhtimist korraldanud ja järelevalvet teinud, sealhulgas näidatakse igale nõukogu ja juhatuse liikmele majandusaasta jooksul makstud tasude summa, kus eristatakse

riigivaraseaduse § 86 punktis 2 nimetatud juhatuse liikmele makstud täiendav tasu.

7.6. Teave on veebilehel kättesaadav viie aasta jooksul pärast selle avalikustamist.

7.7. KIK on kohustatud tagama sisekontrollisüsteemi toimimise.

7.8. KIK moodustab siseaudiitori ametikoha või ostab siseaudiitori teenust audiitorühingult. Riigivaraseaduse § 87 punktis 4 sätestatud juhul ja korras võib siseauditeid korralda asutajaõiguste teostaja siseauditi üksuse kaudu.

7.9. Nõukogu võib moodustada auditikomitee, mille ülesandeks on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise, eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

7.10. Asutajaõiguste teostajal on õigus nõuda erikontrolli tegemist ning kasutada selleks enda poolt juhitava asutuse struktuuriüksust.

8. Põhikirja muutmine ja KIKi lõpetamine

8.1. KIKi põhikirja võib muuta ning KIKi tegevuse lõpetada asutajaõiguste teostaja seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

8.2. KIKi lõpetamisel tagastatakse pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist allesjäänud vara isikutele, kes on selle vara KIKile üle andnud. Kui isikut ei ole võimalik tuvastada või konkreetset vara eraldada, antakse vara üle asutajaõiguste teostajale.

8.3. KIKi ühinemise ja jagunemise otsustab asutajaõiguste teostaja üksnes Vabariigi Valitsuse volituse alusel. KIK võib ühineda ainult samalaadse eesmärgiga sihtasutusega.